

2 - *Sjema Israel* (Hør Israel) (ca 2:30 min)

Sjema Israel (5. Mosebok 6,4) er en sentral trosbekjennelse, som gjennom tidene har vært sunget og resitert i jødisk kult, og som i dag har en viktig plass i både synagogegudstjenesten og andre sammenhenger. Den har nok blitt fremført på mange ulike måter gjennom århundrene, men i dette eksempelet har utøverne forsøkt å finne tilbake til en mest mulig original form. De har derfor basert seg på nedtegnelser i gamle manuskripter. Her finnes ingen akkompagnerende instrumenter, selv om vi antar at instrumenter har hørt med ved slike fremføringer, i hvert fall i tiden før vår tidsregnings begynnelse.

Eksempelet tydeliggjør visse fellestrekk mellom askenasisk synagogemusikk og europeisk kunstmusikk. Begrepet askenasisk kan oversettes med tysk, og betegner jødedommen slik den ble utviklet i en opphavelig øst-europeisk, kristen kontekst. (Motsatt sefardisk eller spansk jødedom, som betegner jødedommen slik den ble utviklet i en opphavelig arabisk, muslimsk kontekst. Etter 1492, da jødene ble fordrevet fra Spania, ble den sefardiske jødedommen videreført i land som Italia, Balkan-landene, Tyrkia, Iran, etc.)

I arbeidet med utgangspunkt i dette musikk eksemplet foreslår vi at elevene (avhengig av alder, interesser, etc) bruker én eller flere av følgende tilnæringsmåter:

- 1) En fri, assosiativ tilnærming (se ovenfor).
- 2) En musikkfaglig tilnærming med vekt på stemmebruk, ulike stemmeleier, forholdet mellom ordinær sang og resitasjon, forholdet mellom melismatisk (flere toner per stavelse) og syllabisk (i hovedsak én tone per stavelse) sang, toner, rytme, etc.
- 3) En religionsfaglig tilnærming med vekt på sentrale trosforestillinger i jødedommen, jødisk kult, askenasisk versus sefardisk jødedom, etc.